

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2564

แนวทางสู่ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติ

ควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

Guidelines to the Successful in Enforcement of the Control of Begging ACT, 2016

สุนิสา รื่นมาลี* และ นพรุจ ศักดิ์ศิริ

Sunisa Reunmalee and Noparuj Saksiri

สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบังคับใช้กฎหมาย

คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครปฐม

Criminology and Law Enforcement Faculty of Social Sciences,

Royal Police Cadet Academy, Nakhon Pathom

*E-mail: Sunisa.creamsiza@gmail.com

Received: May 11, 2021

Revised: Jul 20, 2021

Accepted: Aug 24, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผล และนำเสนอแนวทางสู่ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 เป็นงานวิจัยผสมผสาน เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 200 คน ด้วยแบบสอบถามจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญคัดเลือกแบบเจาะจง 5 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ การจัดหมวดหมู่ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า มี 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่ ทักษะคดีของผู้ปฏิบัติงาน โครงสร้างระบบราชการ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.588 สามารถทำนายความสำเร็จ ได้ร้อยละ 34.6 และแนวทางสู่ความสำเร็จ ได้แก่ 1) มีการกระจายข้อมูลข่าวสารให้ทั่วถึงและข้อมูลต้องไม่คลาดเคลื่อน 2) มีบุคลากรในการดำเนินงานที่เหมาะสมกับการดำเนินงาน 3) สร้างแรงจูงใจใน

การปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ และ 4) มีโครงสร้างการบริหารที่มีสายบังคับบัญชาที่สั้นและคล่องตัว

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปปฏิบัติ แนวทางสู่ความสำเร็จ พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

Abstract

This research aims to study the factors affecting and presenting guidelines to the successful enforcement of the Control of Begging ACT, B.E. 2559 (2016). As mixed-method research, the data were collected from a sample of 200 respondents using questionnaires. Five key informants were purposively selected for semi-structured interviews. The data were analyzed by statistical frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis, classification, and content analysis.

The research results showed that two factors influenced the success, namely worker attitude and bureaucratic structure, with a multiple correlation coefficient equal to 0.588, able to predict the success of 34.6%. The critical paths to success are 1) the distribution of accurate information, 2) appropriate operational personnel, 3) creating staff motives, and 4) an administrative structure with a short and flexible chain of command.

Keywords: Implementing the policy, Guidelines to the Successful, Control of Begging Act B.E. 2016

บทนำ

การขอทานเป็นปัญหาเรื้อรังของสังคมไทยมานานแล้ว คนขอทานมีพัฒนาการจากการขอเศษเงินจากผู้มีจิตกุศลเพื่อประทังชีวิตมาเป็นการประกอบธุรกิจประเภทใหม่ในรูปแบบของแก๊งขอทาน มีนายหน้า มีการจัดระบบการทำงาน และการจัดแบ่งรายได้ มีการโยกย้ายไปตามจังหวัดต่าง ๆ ที่มีงานเทศกาลทำให้อาชีพขอทานสามารถทำรายได้กับผู้ประกอบการอย่างมาก โดยการลงทุนเพียง

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2564

เล็กน้อย ทั้งนี้ เพราะคนไทยส่วนใหญ่ซึ่งนับถือศาสนาพุทธมีความเชื่อว่าการให้เงินขอทานเป็นการให้ทานแก่ผู้ทุกข์ยากเป็นบุญกุศลส่งผลให้ขอทานได้รับสิ่งดี ๆ ทั้งในชาตินี้และชาติหน้า รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดระเบียบคนขอทานให้เป็นรูปธรรม และ พม. มอบหมายให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (พส.) มุ่งขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคนขอทานอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์ในกระบวนการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการดำเนินงานในเชิงป้องกัน ดังนี้ การขับเคลื่อนงานเชิงนโยบาย ได้แก่ (1) การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 ตลอดจนการขับเคลื่อนงานตามแผนขับเคลื่อนการควบคุมการขอทาน ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2562-2564 เพื่อเป็นแผนงานในการขับเคลื่อนงานด้านการควบคุมการขอทานของคณะกรรมการควบคุมการขอทาน ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนทางสังคม (2) การขับเคลื่อนงานเชิงรุก การบูรณาการภาคีเครือข่ายในการจัดระเบียบขอทานอย่างต่อเนื่องในทุกจังหวัด การประชาสัมพันธ์เรื่องการขอทานผิดกฎหมาย ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (3) การขับเคลื่อนงานป้องกันการแสวงหาประโยชน์จากผู้ทำการขอทาน กรณีผู้ทำการขอทานที่มากับเด็กและไม่มีเอกสารพิสูจน์ความสัมพันธ์ (4) การขับเคลื่อนงานเชิงพัฒนา เพื่อป้องกันผู้ทำการขอทานกลับมาขอทานซ้ำ ตลอดจนพัฒนาองค์ความรู้และกลไกให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ Division of Welfare Protection and Enhancing the Quality of Life (2018) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กองคุ้มครองสวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตสรุปผลการดำเนินงานจากระบบฐานข้อมูลจัดระเบียบคนขอทาน ข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557 – กันยายน 2563 จำนวนขอทานที่เข้าสู่การจัดระเบียบ 5,893 ราย แบ่งเป็นขอทานคนไทย 3,710 ราย ขอทานต่างด้าว 2,183 ราย จำแนกตามเพศ เพศชายจำนวน 3,565 ราย เพศหญิงจำนวน 2,328 ราย พื้นที่พบขอทานมากที่สุด กรุงเทพฯ จำนวน 1,850 ราย สมุทรปราการ 415 ราย ปทุมธานี 242 ราย ชลบุรี 179 ราย เชียงใหม่ 164 ราย ตามลำดับ โดยปีงบประมาณ 2563 พบผู้ทำการขอทานจำนวนทั้งสิ้น 344 ราย และพื้นที่ที่พบผู้ทำการขอทานมากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 63 ราย ตามประกาศกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเรื่อง หลักสูตรการอบรมเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

ณ วันที่ 20 กันยายน 2561 ตามที่ประชุมคณะกรรมการควบคุมการขอทาน ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2561 มีมติเห็นชอบหลักสูตรการอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 และเห็นชอบให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรการอบรม และดำเนินการจัดอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.2559 เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสัมฤทธิ์ผลต่อไป ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.2559 มีบัตรประจำตัวเพื่อแสดงตนในการปฏิบัติหน้าที่ และผ่านการอบรมตามหลักสูตร (30 ชั่วโมง) ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 276 คน (Division of Welfare Protection and Enhancing the Quality of Life, 2020)

จากการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ามีการศึกษาในประเด็นของ มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการแสวงหาประโยชน์จากการขอทาน ความรับผิดชอบทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับขอทาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 ของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครพนม และสาเหตุของการกลับมาเป็น คนเร่ร่อน ขอทานในสถานแรกรับคนไร้ที่พึ่งสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ถึงแม้จะมีการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการขอทานหรือปัญหา และสาเหตุเพื่อแก้ไขปัญหสถานการณ์ดังกล่าว แต่ยังไม่มีการศึกษาในประเด็น ปัจจัยที่ส่งผล และแนวทางสู่ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผล และนำเสนอแนวทางสู่ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมและนำไปสู่ข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันการเกิดปัญหา ในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น สร้างความตระหนักรู้เพื่อให้ “สังคมลดขอทาน บนพื้นฐานความร่วมมือ” และการศึกษาครั้งนี้คาดหวังว่าผล การศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางการกำหนดแนวทางสู่ความสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ หน่วยงานอื่นสามารถนำไปปรับใช้ได้ ทั้งในเชิงปฏิบัติการและเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559
2. เพื่อนำเสนอแนวทางสู่ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยการสื่อความหมาย ปัจจัยทรัพยากร ปัจจัยทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน และปัจจัยโครงสร้างระบบราชการ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559
2. ปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติบางตัวส่งผลต่อความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ Edwards (1984) ได้ศึกษากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม 4 ตัวแปร 1) การสื่อความหมาย ถ้าเราต้องการให้การปฏิบัติตามนโยบายมีผลสำเร็จแล้วบุคคลที่มีหน้าที่นำเอานโยบายไปปฏิบัติต้อง มีความเข้าใจอย่างชัดเจนว่าผู้กำหนดนโยบายต้องการให้ทำอะไรบ้าง คำสั่งที่ออกมาจะต้องถูกต้องและมีความคงเส้นคงวา 2) ทรัพยากร เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรที่สำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึงถึงจำนวนบุคลากรที่เหมาะสมและความชำนาญเพียงพอ มีระบบสารสนเทศที่สอดคล้องและพอเพียง และได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ สถานที่ เครื่องมือและงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ แต่ถ้าขาดแคลนอาคารปฏิบัติการ อุปกรณ์ วัสดุ หรือแม้แต่พื้นที่อาณาบริเวณแล้ว การนำเอานโยบายนั้นไปปฏิบัติก็อาจพบกับความล้มเหลวได้ 3) ทัศนคติของ

ผู้ปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งผู้ปฏิบัติมีโอกาสในการใช้ดุลพินิจในการกำหนดนโยบายไปปฏิบัติเพราะการสื่อข้อความจากผู้กำหนดนโยบายก็จะไม่ชัดเจนและคงเส้นคงวาและผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่พอที่จะเป็นอิสระจากผู้บังคับบัญชานโยบายอาจจะขัดแย้งกับจุดยืนหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติหรือขัดแย้งกับผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ขององค์กร ดังนั้น จุดยืนหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติในหลายกรณีจึงเป็นอุปสรรคส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อม 4) โครงสร้างระบบราชการ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจในการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยการแบ่งส่วนงานขององค์การและมาตรฐานของระเบียบการปฏิบัติต้องการอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการประสานงานในการนำนโยบายไปปฏิบัติ Edward เห็นว่าปัจจัยทั้งสี่ดังกล่าว มีทั้งบทบาทในการพึ่งพาและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติแต่ละปัจจัยอาจจะส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ Fuengchan (2009)

2. แนวคิดความสำเร็จการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. 2559 ไปปฏิบัติ

โดยแนวคิดการวัดความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ Berman & McLaughlin (1977) ได้กำหนดกรอบการพิจารณาความสำเร็จหรือล้มเหลวมาจะดูจากองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) ระดับการบรรลุเป้าหมาย เป็นการเปรียบเทียบผลที่กำหนดไว้ในแผนกับผลที่เกิดขึ้นจริงหลังจากการนำแผนสู่การปฏิบัติ 2) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้อง ผลรวมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามแผน เป็นการพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 3) ความต่อเนื่องของกิจกรรม การวัดความต่อเนื่องของนโยบายเพื่อให้ทราบว่าการวัดกรรมซึ่งได้แก่วิธีการและเครื่องมือที่ถูกนำไปใช้อย่างต่อเนื่องหรือถูกยกเลิก หรือถูกเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร โดยใช้ตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. 2559 ไปปฏิบัติ ตามแผนปฏิบัติการตามแผนขับเคลื่อนการควบคุมการขทาน ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2562 – 2564 การกำหนดแผนปฏิบัติการจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การขับเคลื่อนงานด้านการควบคุม คุ่มครอง และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขทานมีกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน แต่ทั้งนี้ผลสัมฤทธิ์ของการขับเคลื่อนดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้อย่างเป็นธรรมชาติต้องอาศัยการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องถึงรายละเอียดของแผนปฏิบัติการ และทุกภาคส่วนต้องบูรณาการทำงานร่วมกัน จึงสามารถผลักดันให้เกิดการนำแผนไปสู่

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2564

การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมาย ของแต่ละโครงการ/กิจกรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมายดังนั้นแผนปฏิบัติการ ตามแผนขับเคลื่อนการควบคุมการขอทาน ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2562-2564) ฉบับนี้ จึงจัดทำขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้และเกิดความเข้าใจต่อแผนปฏิบัติการดังกล่าว และร่วมมือร่วมใจเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนไปสู่วิสัยทัศน์ “สังคมลดขอทาน บนพื้นฐานความร่วมมือ” โดยแผนขับเคลื่อนที่ 1 ป้องกันและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดจำนวนผู้ทำการขอทาน แผนขับเคลื่อนที่ 2 คุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีอาชีพที่เหมาะสมแผนขับเคลื่อนที่ 3 ผลิตพลังคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน แผนขับเคลื่อนที่ 4 สร้างการตระหนักรู้และสื่อสารสังคมเพื่อลดการขอทาน เพื่อหยุดการให้ทานแก่ผู้ทำการขอทาน แผนขับเคลื่อนที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพระบบและกลไกการทำงานและมีคู่มือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.2559 (Division of Welfare Protection and Enhancing the Quality of Life, 2018)

กรอบแนวคิดการวิจัย

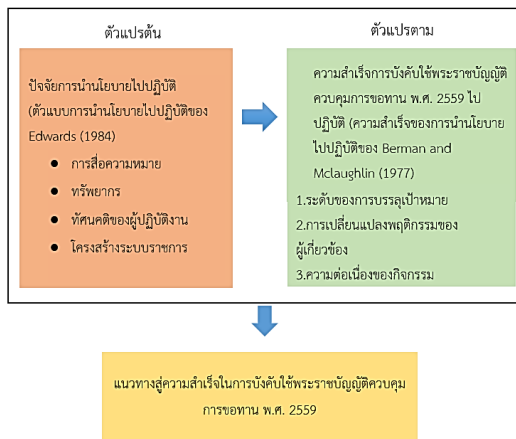

Figure 1 Conceptual Framework

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ และคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้ผลการวิจัยในการนำเสนอแนวทางสู่ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. 2559

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ประชากร คือ กลุ่มพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. 2559 มีบัตรประจำตัวเพื่อแสดงตนในการปฏิบัติหน้าที่ และผ่านการอบรมตามหลักสูตร (30 ชั่วโมง) ซึ่งมีจำนวน 276 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. 2559 จำนวน 161 คน ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรของ Weiers (2005) แต่เนื่องจากอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามมักจะน้อยกว่าจำนวนที่ส่งไป ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 200 คน เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับมาไม่น้อยกว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การสุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เป็นสัดส่วนตามหน่วยงาน ขั้นตอนที่สอง เป็นการสุ่มอย่างง่ายในแต่ละหน่วยงาน ซึ่งได้แก่ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมกิจการเด็กและเยาวชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักเทศกิจในสังกัดกรุงเทพมหานคร

การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลจากภาคสนาม โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้ 1) เป็นบุคคลซึ่งผ่านการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. 2559 มีความรู้ ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1 ปีขึ้นไป 2) สามารถให้ข้อมูลในเรื่องที่ผู้วิจัยศึกษาได้เป็นอย่างดีจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลในระดับลึก ครอบคลุมและสะท้อนความเป็นจริงได้มาก 3) ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี โดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการศึกษาข้อมูลเชิงลึกโดยเป็นการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคุ้มครองสวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตหัวหน้ากลุ่มการส่งเสริมและพัฒนา (สังกัดส่วนกลาง) หัวหน้าบ้านมิตรไมตรีห้วยขวาง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกรุงเทพมหานคร พนักงานเจ้าหน้าที่ฯ จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถาม จำนวน 4 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบเติมคำ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติ จำนวน 20 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. 2559 ไปปฏิบัติจำนวน 10 ข้อ โดยแบบสอบถามตอนที่ 2-3 เป็นแบบสอบถามกำหนดระดับความคิดเห็นตามแบบของ Likert (1961) Rating Scale โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก ปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทาง ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ตอน ลักษณะเป็นข้อคำถามชนิดปลายเปิด ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยการสื่อความหมาย 2) ปัจจัยทรัพยากร 3) ปัจจัยทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน และ 4) ปัจจัยโครงสร้างระบบราชการ ตอนที่ 3 ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. 2559 แบ่งองค์ประกอบเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านร้อยละของการบรรลุเป้าหมาย 2) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้อง และ 3) ความต่อเนื่องของกิจกรรม ตอนที่ 4 แนวทางสู่ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขทาน พ.ศ. 2559 และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การหาความเที่ยงตรง (validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตามวัตถุประสงค์ โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหาที่กำหนดว่าค่าดัชนี (IOC) ที่คำนวณได้ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ได้ค่า IOC อยู่ระหว่างได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดสอบ กับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วย

วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ผลปรากฏว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และเครื่องมือที่ใช้การวิจัยคุณภาพได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตลอดจนสำนวนภาษา ความชัดเจนครบถ้วนสมบูรณ์และความครอบคลุมของ ข้อคำถามและเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ การพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ปรับปรุงแก้ไข โดยผลการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์มีความตรงเชิงเนื้อหาและเหมาะสมทุกข้อ ผู้วิจัยจึงนำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หุคูณ การถดถอยพหุคูณแบบ ขั้นตอน กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.01 และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินไปพร้อมกับการเก็บข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลการบรรยายที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์เนื้อหาโดยอ่านทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้มา และกำหนดประเด็นหลักจัดหมวดหมู่ของเรื่องและตีความหมายเชื่อมโยงข้อมูล ตรวจสอบความหมายและข้อมูลของแต่ละท่านว่ามีความสมบูรณ์และความละเอียดเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์หรือไม่ หากข้อมูลยังไม่ชัดเจนจะทำการสัมภาษณ์ใหม่ เพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและนำไปสู่การเรียบเรียงเนื้อหาและพรรณนาความหลังจากนั้น ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลการสัมภาษณ์โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า

ผลการวิจัย

ปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.84) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ปัจจัยการสื่อสารความหมาย (ค่าเฉลี่ย 3.92) รองลงมาคือปัจจัยทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 3.91) ปัจจัยโครงสร้างระบบราชการ (ค่าเฉลี่ย 3.79) ปัจจัยทรัพยากร (ค่าเฉลี่ย 3.74)

ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) ความต่อเนื่องของกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.96)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติกับความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นทั้งหมด ซึ่งตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ ผลของการวิเคราะห์จะได้ค่า Pearson Correlation อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า ปัจจัยด้านการสื่อความหมาย (X_1) ปัจจัยด้านทรัพยากร (X_2) ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน (X_3) ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .281, r = .371, r = .551$, และ $r = .510$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า มีค่าระหว่าง 0.242 - 0.696 มีค่าไม่เกิน 0.8 (Berry & Feldman, 1985, p.43) แสดงถึงตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีปัญหา multicollinearity (ดังตารางที่ 1)

Table 1 Correlation Coefficient Analysis

Variable	X_1	X_2	X_3	X_4	Y
X_1	1	.696**	.423**	.242**	.281**
X_2		1	.579**	.489**	.371**
X_3			1	.635**	.551**
X_4				1	.510**
Y					1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 พบว่ามีตัวแปร 2 ตัวที่ส่งผล ได้แก่ ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน โครงสร้างระบบราชการ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.588 สามารถรวมทำนายสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 ได้ร้อยละ 34.6 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมการทำนายสามารถเขียนได้ดังนี้

$$Y = 0.652 + 0.438 X_3 + 0.260 X_4$$

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.380Z_1 + 0.268Z_3$$

จากการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ด้วยค่าสถิติ Collinearity Statistics ผลที่ได้ คือ ค่า Tolerance 0.596 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.10 และค่า Variance Inflation Factor (VIF) 1.677 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าไม่มีปัญหา Multicollinearity (Ajai & Sanjaya, 2009) (ดังตารางที่ 2)

Table 2 Factors that affect to Successful in Enforcement of the Control of Begging ACT, B.E. 2559 (2016)

Variable	B	Std. Er	Beta	T	Sig.	Toleranc e	VIF
Attitude	0.438	0.086	0.380	5.099	0.000	0.596	1.677
Structure	0.260	0.072	0.268	3.593	0.000	0.596	1.677
(Constant)	0.652						
R = 0.588	R ² = 0.346	R ² _{adjusted} = 0.339		F = 52.141		Sig. F = 0.000	

อภิปรายผล

ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ ดังนี้

1. ปัจจัยการสื่อความหมายอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Edwards (1984) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phoothubthimthong (2015) พบว่าจากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า ปัจจัยด้านการสื่อความหมาย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนไปปฏิบัติในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมากที่สุดข้อสรุปของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการสื่อสารเชิงนโยบายในการควบคุมการขอทานผ่านสื่อต่าง ๆ การณรงค์ประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดระเบียบขอทานตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557 ถึงปัจจุบัน มุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาขอทานอย่าง

ยั่งยืน รมณศรีให้ภาคประชารัฐหยุดการให้เงินคนขอทาน เพื่อหยุดปัญหาการขอทาน การแสวงหาประโยชน์และการค้ามนุษย์

2. ปัจจัยทรัพยากรอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Edwards (1984) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Musikasiri (2016) พบว่ารัฐต้องใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการป้องกันสังคมจากอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตจากวิถีทางการดำรงชีพของขอทาน และรักษาความสงบเรียบร้อยและจัดระเบียบสังคม ข้อสรุปของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ได้มีการจัดสรรงบประมาณทุกปีอย่างสม่ำเสมอตามแผน มีการใช้เทคโนโลยีมาเป็นฐานข้อมูล หรือ ระบบ Beggar เพื่อให้ทราบสถิติผู้ทำการขอทานในปัจจุบัน ในส่วนของผู้ปฏิบัติงาน ได้รับการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจ

3. ปัจจัยทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากและส่งผลต่อความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Edwards (1984) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phoothubthimthong (2015) พบว่าปัจจัยด้านทัศนคติเป็นปัจจัยที่มีความสำเร็จมากที่สุด ข้อสรุปของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าหน่วยงานที่รับขอทานนโยบายมีการจัดอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสริมทักษะการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา และมีการถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค

4. ปัจจัยโครงสร้างระบบราชการอยู่ในระดับมากและส่งผลต่อความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Edwards (1984) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ojanuga (1990) พบว่า การออกแบบโครงสร้างองค์กร เป็นการจัดกลุ่มตำแหน่งงานต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกภายในองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการช่วยเหลือคนเร่ร่อนขอทานอย่างรวดเร็ว ข้อสรุปของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีการแบ่งโครงสร้างองค์กรอย่างเป็นระบบอย่างชัดเจน ในหน่วยงานมีการกำหนดภารกิจ ขอบเขต บทบาทหน้าที่โดยมีฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์เป็นฝ่ายรับผิดชอบคุ้มครองดูแลกลุ่มเป้าหมาย มีการกำหนดแนวปฏิบัติงาน

5. ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Berman & McLaughlin (1977) โดยข้อสรุปของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความ

คิดเห็นสอดคล้องกันว่า ได้ผลักดันให้เกิดการนำแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายของแต่ละโครงการ/กิจกรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมายทั้งในส่วนกลางและในระดับจังหวัด

6. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Berman & McLaughlin (1977) โดยข้อสรุปของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าหน่วยงานมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายและแผนที่วางไว้ รวมถึงมีการพัฒนาความร่วมมือการแก้ไขปัญหาการขอทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ความต่อเนื่องของกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Berman & McLaughlin (1977) โดยข้อสรุปของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าหากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ก็จะทำให้ไม่มีการขับเคลื่อนงานได้ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความเข้าใจและแนวทางการทำงานให้กับหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับนโยบายอย่างต่อเนื่อง

แนวทางสู่ความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 ดังนี้

1) การสื่อความหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบนโยบายนี้ควรมีการกระจายข้อมูลข่าวสารให้ทั่วถึงและข้อมูลต้องไม่คลาดเคลื่อน รณรงค์ประชาสัมพันธ์เชิงป้องกันประชาสัมพันธ์การขอทานผิดกฎหมาย เพื่อให้สังคมตระหนักและเข้าใจไม่ส่งเสริมอาชีพขอทาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำนโยบายนี้ไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ทรัพยากร มีบุคลากรในการดำเนินงานที่เหมาะสมกับการดำเนินงาน ปรับกฎหมายและระเบียบการบังคับใช้บทลงโทษให้เหมาะสมแก่ผู้ทำการขอทานและผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทานที่เป็นเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการที่มีความเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ปัญหาขอทานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อไม่ให้คนเหล่านี้กลับมาขอทานซ้ำ รวมทั้งจัดสรรงบประมาณตามแผนอย่างสม่ำเสมอเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3) ทักษะคิของผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ปฏิบัติงาน ปลุกฝังทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง

การบังคับใช้กฎหมาย จัดอบรม สัมมนา ถอดบทเรียนการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝึกฝนอบรมด้วยวิธีต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาสถานการณ์ได้

4) โครงสร้างระบบราชการ หน่วยงานมีโครงสร้างการบริหารที่มีสายบังคับบัญชาที่สั้น คล่องตัวในการติดต่อประสานงาน และมีโครงสร้างสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ในระดับนโยบาย จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการสื่อความหมายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด หน่วยงานที่รับผิดชอบนโยบายนี้ควรถ่ายทอดการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการควบคุม คัดกรอง และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน ทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติงาน กระจายข้อมูลข่าวสารนั้นต้องให้ทั่วถึงและข้อมูลต้องไม่คลาดเคลื่อน ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติตามแผนได้

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานส่งผลต่อความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 การที่หน่วยงานให้ผู้ปฏิบัติงานเห็นความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 คิดว่ากฎหมายฉบับนี้ครอบคลุมการกระทำ ความผิดผู้ทำการขอทานในสถานการณ์ปัจจุบัน และมีความเชื่อว่าการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 ตามนโยบายและแผนขับเคลื่อนควบคุมการขอทานจะทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ปฏิบัติงาน ปลุกฝังทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยโครงสร้างระบบราชการส่งผลต่อความสำเร็จในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 หน่วยงานควรมีการกำหนดภารกิจ ขอบเขตบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้าง และการกำหนดความชัดเจนและความเหมาะสมในบทบาทหน้าที่ของบุคลากร

4. ในด้านบุคลากร จะมีปัญหาบุคลากรในส่วนที่รับผิดชอบกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน ไม่ตรงกับสายงาน ไม่ตรงกับตำแหน่ง ดังนั้นหน่วยงานรับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ควรปรับบุคลากรให้ตรงกับสายงานหรือให้บุคลากรอบรมและมีบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ ได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้

ผู้ปฏิบัติงานได้เข้าใจสายงานที่รับผิดชอบและปฏิบัติงานได้ตรงตำแหน่งงานของตนเอง

5. ในด้านการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการขอทานยังไม่รุนแรง ส่งผลให้กลับกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องมีการทบทวนปรับปรุงกฎหมาย เพื่อกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงมากขึ้น เพื่อลดการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ตั้งแต่ประเทศต้นทางในกลุ่มขอทานต่างดาว โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการร่วมมือระหว่างสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง การขึ้นบัญชีผู้กระทำความผิด สำหรับประเทศไทยที่พบว่ามีการขอทานไทยเพิ่มจำนวนขึ้น ต้องเน้นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ค้นหาสาเหตุการมากระทำการขอทาน ในการช่วยเหลืออย่างยั่งยืน ประสานการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้กระทำการขอทาน มักจะเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ และผู้พิการ ที่มีความน่าสงสาร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง เช่น ผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่ม (สังกัดสวนกลาง) หัวหน้าบ้าน (สังกัดศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกรุงเทพมหานคร) พนักงานเจ้าหน้าที่ฯ ในสังกัดหน่วยงานกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไป จึงควรมีการศึกษาเชิงลึกโดยเก็บข้อมูลจากบุคคลหลาย ๆ หน่วยงาน เช่น กรมกิจการเด็กและเยาวชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานเทคนิคในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรืออาจแบ่งออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหาร 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติ 3) กลุ่มตำรวจ 4) กลุ่มภาคประชาชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

2. ด้านระเบียบวิธีวิจัย ควรมีการดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) โดยเลือกพื้นที่ต้นแบบในการศึกษาแล้วบูรณาการทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างรูปแบบการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน

References

- Ajai S. Gaur & Sanjaya S. Gaur. (2009). **Statistical Methods for Practice and Research: A Guide to Data Analysis Using SPSS**. New Delhi: SAGE Publications India Pvt Ltd.
- Berman, P., & McLaughlin, M. W. (1977). **Factors Affecting Implementation and Continuation**. Santa Monica, CA: M.W. Federal Programs Supporting Education Change.
- Berry, W. D. & Feldman, S. (1985). **Multiple Regression in Practice**. Newbury Park: Sage Publications.
- Division of Welfare Protection and Enhancing the Quality of Life. (2018). **Action plan to drive the control of begging 2559 (2016) No.1, 2019 – 2021**. http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc.php?doc_ref=284 (in Thai)
- Division of Welfare Protection and Enhancing the Quality of Life. (2020). **Summary Report of the Training Program for Competent Officials under the Begging Control Act, B.E. 2559 (2016) Batch 2, Fiscal Year 2020**. (in Thai)
- Edwards, G. C. (1984). **Implementing public policy**. Washington, D.C.: Congressional Quarterly Press.
- Fuengchan, S. (2009). **Public policy, theory and practice**. Edition 1. Bangkok: ON ART CREATION CO., LTD.
- Likert R. (1961). **New patterns of management**. New York: McGraw-Hill Book Company Inc.
- Musikasiri, S. (2016). **Criminal liability related to panhandling**. Thammasat University. (in Thai)
- Ojanuga, D. (1990). **Kaduna beggar children: a study of child abuse and neglect in northern Nigeria**. University of Maine. (in Thai)

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2564

- Phoothubthimthong, P. (2015). **A trend to the success in implementation of supporting personnel development policy. A case study of Rajamangala University of Technology Krungthep.** MA Thesis, Master of Arts degree (Public Administration), Mahidol University. (in Thai)
- Weiers, R. M. (2005). **Introduction to business statistics.** International Student Edition. 5th ed. Pennsylvania, USA, Duxbury Press, Thomson - Brooks/cole.